

ning vil kunne gjøre Regning paa at faa en faa god og fyldig Besvarelse, som man kan ønske. Så større Pris Folkethinget tillægger den Rigsdagens to Afdelinger i Grundloven givne Ret til at nedsætte parlamentariske Kommissioner, desto større Varsomhed maa man ogsaa vise ved Anvendelsen af denne Ret, og det forekommer mig inegtelig at ville være mere end besynderligt, om Folkethinget, efter at der er besluttet ikke at nedsætte en parlamentarisk Kommission angaaende Ordningen af Statens hele administrative Styrelse, og efter at Thinget har besluttet ikke at nedsætte en saadan Kommission angaaende Ordningen af Almueffolevæsenet, for første Gang vilde benytte denne Ret til at underkaste det meget simple historiske Spørgsmaal, om Ballo- og Bemmetofte ere Statsstiftelser, og i hvilket Forhold de kunne siges at staa til Staten, en Prøvelse af en saadan Kommission. Da jeg for mit personlige Bedkommende ikke kan ønske, at denne grundlovmæssige Ret drages ned til Bagateller, agter jeg at stemme mod det fremtatte Forslag.

Winther: Det er ganske sandt, at der ikke her i Thinget fremkom nogen Flertalsbeslutning om, at der skulde nedsættes nogen Kommission til Undersøgelse af det hele Statsstyrelsesvæsen — saavidt jeg husker, var det i forrige eller næstforrige Session, at dette Spørgsmaal forelaa — men paa den anden Side maa det dog erindres, at der var lige mange Stemmer for og imod Forslaget, og at det kun var en Ministers modstaaende Stemme, som forhindrede Thinget fra i den Henseende at nedsætte en parlamentarisk Kommission. Den Skæbne, som Spørgsmaalet om Nedsættelse af en Kommission angaaende Almueffolevæsenet fik, har jeg ikke i saa frisk Minde, at jeg for Diebliffet skal udtale mig derom. Naar det ærede Medlem erklærede, at det var en Bagatel, hvorom der her handlede, da er dette Noget, som let kan kastes hen, men det forekommer mig dog, at Spørgsmaalet om Eiendomsretten over en Kapital, hvis Værdi i det Mindste er 12 Millioner Rd., ikke er Bagateller for Smaafolk. Jeg antager, at Folk i Almindelighed her i Landet ikke

ville bedømme denne Sag som de Folk, der ere Millionærer eller have meget store Indtægter, bedømme den. For mig, som hører til de Folk, der have jævne Indtægter, og kun er en fattig Mand, er dette Spørgsmaal ingen Bagatel, og jeg kan derfor ikke af denne Grund lade mig afholde fra at stemme for Forslaget. Naar det ærede Medlem dernæst gav en Fremstilling af, hvorledes denne Kommissions Opgave vilde være, var denne Fremstilling urigtig, forsaavidt han yttrede, at Undersøgelsen skulde angaa samtlige Forhold ved disse to Klostre. Dette er ikke Tilfældet, men Undersøgelsen skal kun vedrøre „samtlige Forhold, som kunne være af Betydning med Hensyn til Lovgivningsmagten og navnlig den bevilgende Myndigheds Stilling overfor disse Anstalter.“ Der er altsaa gjort en udtrykkelig Indskrænkning med Hensyn til Undersøgelsens Omfang, og der kan være visse Forhold, f. Ex. om Maaden, hvorpaa disse Forber og Kapitaler bestyres, som der efter Forslaget slet ikke kan være Tale om at undersøge, hvorimod Undersøgelsen kun skal vedrøre det Spørgsmaal, som er af særlig Vigtighed for Rigsdagen og Bevillingsmyndigheden, nemlig hvorledes Lovgivningsmagtens Stilling er til disse Anstalter, idet man fra een Side paastaar, at det er private Stiftelser, medens man fra en anden Side paastaar, at det er Statseiendomme. Hvad man altsaa ønsker, er at faa et fast Grundlag, hvorfra man kan komme til endelig Afgjørelse af denne Strid, som i mange Aar har været staaende her i Folkethinget. Jeg skal altsaa, da det er en vigtig Sag, som ligger for, tillade mig at anbefale Thinget at gaa ind paa Beslutningen om denne Kommissions Nedsættelse. — Uden at gaa ind paa Spørgsmaalet om Omraadet af denne Kommissions Myndighed og uden at omtale den Maade, hvorpaa den skal virke, hvilket jeg tror lettest vil gjøre sig gjældende i Praxis, skal jeg dernæst kun bemærke, at der er et Spørgsmaal, som jeg dog for Diebliffet kunde ønske at drage frem, for at det kan staa klart for Alle, hvorledes man stiller sig med Hensyn dertil baade fra Regjeringens og fra Thingets Side. Det er nemlig det Spørgsmaal: Under hvilke Betingelser gjæl-